

พระราชบัญญัติ

หอการค้า (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหอการค้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “หอการค้า” “รัฐวิสาหกิจ” และ “สหกรณ์”
ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““หอการค้า” หมายความว่า สถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ
การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ อันมิใช่เป็นการหาผลกำไร
หรือรายได้แบ่งปันกัน

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเฉพาะที่เป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้า การบริการ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เฉพาะที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการค้า การบริการ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้าขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อควบคุมการออกใบอนุญาตและการจดทะเบียนหอการค้าทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำกรุงเทพมหานคร

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนหอการค้า

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางหอการค้าและนายทะเบียนหอการค้าประจำกรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนอกจากกรุงเทพมหานครหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนหอการค้าประจำจังหวัด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขออนุญาตและพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อบังคับไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่เป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และผู้เริ่มก่อการจัดตั้งเป็นผู้ซึ่งมีความประพฤติดี ให้นายทะเบียนสั่งอนุญาตและออกใบอนุญาตหอการค้าให้แก่ผู้ขออนุญาต พร้อมทั้งจดทะเบียนหอการค้าให้ด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ หอการค้าจังหวัดจะจัดตั้งขึ้นได้จังหวัดละหนึ่งหอการค้า โดยหอการค้าจังหวัดในกรุงเทพมหานครให้เรียกว่าหอการค้าไทย

หอการค้าต่างประเทศจะจัดตั้งขึ้นได้เพียงประเทศละหนึ่งหอการค้า”

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ สมาชิกของหอการค้าจังหวัดต้องเป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่มีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจในทางการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ หรือต้องเป็นสมาคมการค้าที่มีสมาชิก ซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งจำนวนของสมาชิกทั้งหมด หรือต้องเป็นรัฐวิสาหกิจหรือสหกรณ์

สมาชิกสามัญของหอการค้าจังหวัด นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งแล้ว จะต้องมิ ฎมิตำเนาอยู่ในจังหวัดที่หอการค้าตั้งอยู่ด้วย

บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือสมาคมการค้าที่มีได้มีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง จะเป็นได้แต่เพียง สมาชิกสมทบของหอการค้าจังหวัดเท่านั้น

สมาชิกของหอการค้าจังหวัดหนึ่ง จะเป็นสมาชิกสมทบของหอการค้าไทย หรือหอการค้า จังหวัดอื่นอีกก็ได้

มาตรา ๒๑ หอการค้าไทยประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติไทย หรือนิติบุคคล ที่มีบุคคลธรรมดาสัญชาติไทยเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นเกินกึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น และเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจในทางการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ หรือเป็นรัฐวิสาหกิจ สหกรณ์ หรือหอการค้าจังหวัด

หอการค้าจังหวัดต้องเป็นสมาชิกสามัญของหอการค้าไทย

สมาชิกสามัญอื่นยกเว้นหอการค้าจังหวัดจะต้องมีภูมิตำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมาชิกของหอการค้าไทย จะเป็นสมาชิกสมทบของหอการค้าจังหวัดอื่นอีกก็ได้

มาตรา ๒๒ หอการค้าต่างประเทศประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีภูมิตำเนาในราชอาณาจักร และเป็นบุคคลธรรมดาสัญชาติประเทศของหอการค้าานั้น หรือนิติบุคคลที่มีบุคคลธรรมดาสัญชาติประเทศของหอการค้านั้นเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นตั้งแต่กึ่งจำนวนเงินทุนของนิติบุคคลนั้น รวมทั้งสาขาของ นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศของหอการค้านั้นเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และเป็นผู้ประกอบ วิสาหกิจในทางการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงิน หรือเศรษฐกิจ

หอการค้าต่างประเทศต้องเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๓ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนหอการค้าต่างประเทศหอละห้าคน ผู้แทนสมาคมการค้าสมาคมละสองคน ผู้แทนรัฐวิสาหกิจแห่งละสองคน ผู้แทนสหกรณ์แห่งละสองคน และผู้แทนหอการค้าไทยมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ผู้แทนหอการค้าไทยตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยผู้แทนหอการค้าจังหวัดทุกจังหวัดที่เป็นสมาชิกของหอการค้าไทย

บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัด หอการค้าต่างประเทศ สมาคมการค้า หรือสหกรณ์ จะเป็นได้แต่เพียงสมาชิกสมทบของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเท่านั้น”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) คณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

(ก) ประธานกรรมการหอการค้าไทยเป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่ง

(ข) รองประธานกรรมการสี่คน โดยให้คณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยเลือกตั้งจากกรรมการฝ่ายหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัด หอการค้าต่างประเทศ และสมาคมการค้าฝ่ายละหนึ่งคน

(ค) กรรมการตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ โดยที่ประชุมใหญ่สมาชิกเลือกตั้งมาจากผู้แทนหอการค้าไทย หอการค้าจังหวัด หอการค้าต่างประเทศ และสมาคมการค้า ฝ่ายละเท่ากัน

(ง) กรรมการซึ่งกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งจากผู้แทนรัฐวิสาหกิจและสหกรณ์รวมกันจำนวนหกคน”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้หอการค้ามีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของหอการค้า และเป็นผู้แทนของหอการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าหน้าที่บริหารของหอการค้าในระดับผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการทำการแทนก็ได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
หอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕

“ในกรณีที่กรรมการที่มีใช้กรรมการซึ่งกระทรวงพาณิชย์แต่งตั้งออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ
และวาระของกรรมการเหลือไม่น้อยกว่าสองเดือน ให้คณะกรรมการเลือกบุคคลตามมาตรา ๒๔
แล้วแต่กรณี เข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการแทน และให้บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนนั้น อยู่ใน
ตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ
หอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม
การเงินหรือเศรษฐกิจโดยทั่วไป เช่น รวบรวมสถิติ เผยแพร่ข่าวสารการค้า วิจัยเกี่ยวกับการค้าและ
การเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การออกไปรับรองแหล่งกำเนิดของสินค้า การวางมาตรฐานแห่งคุณภาพ
ของสินค้า การตรวจสอบมาตรฐานสินค้า จัดตั้งและดำเนินการสถานการศึกษาที่เกี่ยวกับการค้าและ
เศรษฐกิจ พิพิธภัณฑ์สินค้า การจัดงานแสดงสินค้า การเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาททางการค้า

(๒) รับประทานและให้ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกเกี่ยวกับการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพ
อิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การเงินหรือเศรษฐกิจ และช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนิน
ธุรกิจของสมาชิก”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยหอการค้าตนเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก
หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่
เป็นการถือตราสารหนี้ หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาดหรือ
มอบให้แก่หอการค้า”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ให้เงิน หรือให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกหรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้เพื่อการกุศล สาธารณะ หรือตามหน้าที่ศีลธรรม หรือตามควรแก่อัธยาศัยในสังคม หรือเพื่อเป็นสวัสดิการแก่พนักงาน ของหอการค้า”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) ให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ของกรรมการ เว้นแต่ ผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายตามมาตรา ๒๕”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้านายทะเบียนเห็นว่าผู้ได้รับการตั้งให้เป็นกรรมการนั้นเป็นผู้ซึ่งมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนผู้นั้นเป็นกรรมการ ของหอการค้าได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ถ้าที่ประชุมใหญ่ของหอการค้าลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือข้อบังคับ ของหอการค้า เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ ให้ศาลเพิกถอนมติ ของที่ประชุมใหญ่นั้นเสีย แต่ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้เพิกถอนให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ลงมตินั้น”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) เมื่อปรากฏว่าหอการค้าให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ ของกรรมการ เว้นแต่ผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายตามมาตรา ๒๕”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๖๐/๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดี กรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๑๕ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไป จนครบวาระการดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน สมควรแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง การเข้าเป็นสมาชิก และการดำเนินกิจการของหอการค้า ให้เหมาะสม เพื่อให้หอการค้ามีความเข้มแข็งและมีความคล่องตัวในการบริหารงานยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้